הִלְכוֹת נְשִׂיאַת כַּפַּיִם סִימָן קכח

קכח דִּינֵי נְשִׂיאַת כַּפַּיִם וְאֵיזֶה דְּבָרִים הַפּוֹסְלִים בְּכֹהֵן. וּבוֹ מ״ה סְעִיפִים:

א (א) * [א]**אֵין נְשִׂיאַת כַּפַּיִם * בְּפָחוֹת** (פ) **מֵעֲשָׂרָה, וְהַכֹּהֲנִים** (ב) **מֵהַמְנָיָן.** (ג) * (וְאֵין לְזָר לִשָּׂא כַּפָּיו (ד) אֲפִלּוּ עִם כֹּהֲנִים אֲחֵרִים) (בְּפָרָק ב׳ דִּכְתֻבוֹת (מד:) * דְּזָר עוֹבֵר בַּעֲשֵׂה, וְתוֹסְפוֹת פֶּרֶק כָּל כִּתְבֵי (שבת קיח: תוד״ה פ״ו) לֹא יָדַע ר״י מַה (ג) [ב] אִסּוּר יֵשׁ (ה) בְּזָר הָעוֹלֶה, (ו) וְאָפְשָׁר דְּעִם כֹּהֲנִים אֲחֵרִים שָׁרִי, וְצָרִיךְ עִיּוּן): **ב** [ב]**כָּל כֹּהֵן** (ז) **שֶׁאֵין בּוֹ אֶחָד מֵהַדְּבָרִים הַמְעַכְּבִים, אִם אֵינוֹ עוֹלֶה לַדּוּכָן, אַף עַל פִּי שֶׁבִּטֵּל מִצְוַת עֲשֵׂה אַחַת, הֲרֵי [ג]זֶה** (ח) **כְּעוֹבֵר בִּשְׁלֹשׁ עֲשֵׂה * אִם הָיָה**

בְּאֵר הַיטֵב

א (פ) **מֵעֲשָׂרָה.** אִיתָא בִּירוּשַׁלְמִי (מגילה) בְּקָרֵב הַקּוֹרֵא אֶת הַמְּגִלָּה עוֹמֵד (ה״ד), אֵין נוֹשְׂאִין אֶת כַּפֵּיהֶם פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה, הַתְחִילוּ בַּעֲשָׂרָה וְיָצְאוּ לָהֶם מִקְצָתָם, גּוֹמְרִים. עַד כָּאן. וּתְמַהֲנִי לָמָּה הִשְׁמִיטוּ הַפּוֹסְקִים דִּין זֶה. שְׁרֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה״ט סק״נ). כָּל שֶׁיֵּשׁ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת עֲשָׂרָה שֶׁאֵין מִתְפַּלְּלִין בְּחִזָּרָה, אֶלָּא הַצִּבּוּר וְהַשְּׁלִיחַ צִבּוּר יָחִיד בְּקוֹל רָם, וְהַכֹּהֲנִים הַשְּׁלִימוּ תְּפִלָּתָם קֹדֶם שֶׁיִּגִּיעַ הַצִּבּוּר לִרְצַת, יְכוֹלִים לַעֲלוֹת לְדוּכָן לְשָׂא כַּפֵּיהֶם, וְאַף אִם יִקְרֶא לָהֶם הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר אֵין כֵּן הַפְסָקָה דִּצְרִיכָה תְּפִלָּה הוּא, וּלְרִוָחָא דְּמִלְתָא יִקְרֶא אַחֵר שֶׁגָּמַר תְּפִלָּתוֹ קֹדֶם רְצַת. שְׁרֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (שם סק״נ). עוֹד שָׁם (סק״א) גַּמְגֵּם לוֹמַר שֶׁאֵין נְשִׂיאַת כַּפַּיִם כִּי אִם בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ סֵפֶר תּוֹרָה, עַיֵּן שָׁם. וְהַפְּרִי חָדָשׁ (ס״ק) כָּתַב דִּלְנְשִׂיאַת כַּפַּיִם לֹא בָּעֵינַן שֶׁיִּהְיֶה שָׁם סֵפֶר תּוֹרָה, אֶלָּא בְּכָל מָקוֹם שֶׁמִּתְפַּלְּלִין עֲשָׂרָה יֵשׁ נְשִׂיאַת כַּפַּיִם, וְשָׁהִכִי נָהוּג, עַיֵּן שָׁם סְעִיף י׳, וְכֵן כָּתַב עוֹלַת תָּמִיד (סק״א). מִי שֶׁבָּא וְאָמַר שֶׁהוּא כֹּהֵן, נַאֲמָן לִשָּׂא אֶת כַּפָּיו. רַמ״א בְּאֶבֶן הָעֵזֶר סִימָן ג׳ סְעִיף א׳. וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי שָׁם (סק״א): **(3) אִסּוּר.** עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) וְטַ״ז (סק״ב) וְעוֹלַת תָּמִיד (סק״ד) וּבֵ״ח (ס״א) וּמַהֲרַי״ט חֵלֶק א׳ סִימָן קמ״ט וּבֵית יַעֲקֹב סִימָן קכ״ג חוט הַשֵּׁנִי י״ז גִּנַּת וְרָדִים חֵלֶק אֹרַח חַיִּים כְּלָל א׳ סִימָן י״ג ר״ד. וּבִתְשׁוּבַת זֶרַע אַבְרָהָם

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

א [ב] אִסּוּר. עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וְעַיֵּן בְּסֵפֶר הַפְּלָאָה בִּכְתֻבּוֹת שָׁם (כד: ד״ה רש״י דאיסור) שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם סֵפֶר חֲרָדִים (פי״ב אות יח) שֶׁיֵּשׁ מִצְוַת עֲשֵׂה עַל הַיִּשְׂרָאֵל שֶׁיִּתְבָּרֵךְ, וְכֵיוָן שֶׁהוּא זָר וְעוֹלֶה לְדוּכָן אֵינוֹ מִתְבָּרֵךְ, כְּדְאָמַר לְקַמָּן (סכ״ד) עַם שֶׁאֲחוֹרֵי כֹּהֲנִים, וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַב עַל זֶה בְּשׁוּ״ת בֵּית אֶפְרַיִם חֵלֶק אֹרַח חַיִּים (סי׳ ו) וּבְחֵלֶק אֶבֶן הָעֵזֶר (ח״ג סי׳ קכג). וְעַיֵּן בְּשו״ת נוֹדַע בִּיהוּדָה (מהדו״ק, תאו״ח) חֵלֶק א׳ סִימָן ו׳ בְּפֵרוּשׁ דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״א):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

א (א) **אֵין וְכוּ׳.** וְדִינוֹ בְּכָל דָּבָר כְּמוֹ שֶׁמְּבֹאָר לְעֵיל בְּסִימָן נ״ה לְעִנְיַן קְדִישׁ. וְעַיֵּן שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן ל״ג מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּשֵׁם הַפְּרִי מְגַדִּים (סי׳ נה א״א סק״ח) דְּמִסְתַּפֵּק לְעִנְיַן יֶשׁ אִם מְצָטָרֵף. יֵשׁ אוֹמְרִים דְּאֵין נְשִׂיאַת כַּפַּיִם אֶלָּא בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ סֵפֶר תּוֹרָה, (פ) אֲבָל רֹב הָאַחֲרוֹנִים וְכִמְעַט כֻּלָּם חוֹלְקִים עַל זֶה. יֵשׁ אוֹמְרִים דְּמִי שֶׁבָּא וְאָמַר כֹּהֵן אֲנִי, נַאֲמָן לִשָּׂא כַּפָּיו, וְכֵן הַמִּנְהָג [רַמ״א בְּאֶבֶן הָעֵזֶר סִימָן ג׳ סָעִיף א׳, בְּהגַ״ה]: **(ב) מֵהַמְנָיָן.** לְפִי שֶׁהַכֹּהֲנִים גַּם כֵּן בִּכְלָל בְּרָכָה, מִדִּכְתִיב (במדבר ו כז) ׳וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם׳ כְּלוֹמַר לַכֹּהֲנִים, וַאֲפִלּוּ אִם רַבָּם כֹּהֲנִים גַּם כֵּן שַׁפִּיר דָּמֵי, כֵּיוָן דְּיֵשׁ עַל כָּל פָּנִים יִשְׂרָאֵל אֶחָד שֶׁיְּעַנֶּה אָמֵן אַחַר הַבְּרָכַת כֹּהֲנִים. וּבֵית הַכְּנֶסֶת שֶׁכָּלָּה כֹּהֲנִים עַיֵּן לְקַמָּן בְּסָעִיף י״ב: **(ג) וְאֵין לָזָר.** דִּכְתִיב (שם פסוק כג) ׳כֹּה תְבָרְכוּ׳ וְגוֹ׳, אַתֶּם וְלֹא זָרִים, וְלָאו הַבָּא מִכְּלָל עֲשֵׂה, עֲשֵׂה. וְעַיֵּן בְּב״ח (ס״א) שֶׁכָּתַב דְּדַוְקָא עִם נְשִׂיאַת כַּפַּיִם, וַאֲפִלּוּ אִם לֹא בֵּרַךְ מִתְּחִלָּה אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ (בְּמִצְוֹתָיו) [בַּקְּדֻשָּׁתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן] וְצִוָּנוּ וְכוּ׳, אֲבָל אִם יְבָרֵךְ בִּרְכַּת כֹּהֲנִים בִּלְא נְשִׂיאַת כַּפַּיִם אֵינוֹ עוֹבֵר בַּעֲשֵׂה, וּמִפְּרִי מְגַדִּים (מש״ז סק״ב) מִשְׁמַע דְּאִסּוּר יֵשׁ בְּכָל גַּוָנֵי. כָּתַב בְּסֵפֶר מֶגֶן גִּבּוֹרִים (שלטי הגיבורים סק״ב) דְּהָא דְּאָמְרָה תּוֹרָה אַתֶּם וְלֹא זָרִים אֵינוֹ רַק בְּמִתְכַּוֵּן לִכְוָנַת הַמִּצְוָה, אֲבָל אִי לֹא מְכַוֵּן כְּלָל לִכְוָנַת הַמִּצְוָה, רַק שֶׁלֹּא לַעֲבֹר עַל דִּבְרֵי חֲבֵרָיו שֶׁחָשְׁבוּ שֶׁהוּא כֹּהֵן וְאָמְרוּ לוֹ עֲלֵה לְדוּכָן, פְּשִׁיטָא דְּאֵין כָּאן אִסּוּר עֲשֵׂה כְּלָל, עַיֵּן שָׁם. וְנִרְאֶה לִי דְּכָל זֶה דַּוְקָא לְמַאי דְּקַיְמָא לָן לְעֵיל בְּסִימָן ס׳ סָעִיף ד׳ דְּמִצְוֹת צְרִיכוֹת כַּוָּנָה, דְּאִי לָאו הָכִי אֵינוֹ מֻתָּר רַק דַּוְקָא אִם מְכַוֵּן בְּפֵרוּשׁ שֶׁלֹּא לְשֵׁם מִצְוָה, אוֹ שֶׁאֵינוֹ מְכַוֵּן כְּלָל לִבְרָכָה, וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה דזר): **(ד) אֲפִלּוּ וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (ג) [א]אֲפִלּוּ אִם נִיכָּר דַּעֲשֵׂה אֵינוֹ עוֹבֵר הַזָּר כְּשֶׁמְּבָרֵךְ עִם כֹּהֲנִים, דְּהַמְעוּט אִתָּם וְלֹא זָרִים הוּא רַק כְּשֶׁמְּבָרֵךְ לְבַדּוֹ, אֲפִלּוּ הָכִי עַל כָּל פָּנִים אָסוּר מִשּׁוּם הַבְּרָכָה שֶׁמְּבָרֵךְ בִּתְחִלָּה אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ וְכוּ׳ דְּהָוֵי לְבַטָּלָה, דְּרַק לַכֹּהֲנִים צִוְּתָה הַתּוֹרָה לְבָרֵךְ אֶת יִשְׂרָאֵל: **(ה) בָּזָר הָעוֹלֶה.** אִם לֹא מִשּׁוּם בְּרָכָה לְבַטָּלָה, שֶׁלְּכֹהֲנִים צִוְּתָה הַתּוֹרָה לְבָרֵךְ אֶת יִשְׂרָאֵל [תּוֹסְפוֹת שָׁם]: **(ו) וְאֶפְשָׁר דְּעִם וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר בָּזֶה קָאָמַר הָרַ״י דְּאֵינוֹ עוֹבֵר בַּעֲשֵׂה רַק מִשּׁוּם אִסּוּר בְּרָכָה לְבַטָּלָה. וּלְדִידָנָא הִסְכִּימוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּאֵין לְחַלֵּק בָּזֶה, וּבְכָל גַּוָנֵי עוֹבֵר בַּעֲשֵׂה: **ב (ז) שֶׁאֵין בּוֹ אֶחָד וְכוּ׳.** כִּי לְקַמָּן בְּסִימָן זֶה מְבֹאָר הַרְבֵּה דְּבָרִים הַמְעַכְּבִים לַכֹּהֵן לְעָלוֹת לַדּוּכָן, יֵשׁ מֵהֶן שֶׁהֵן מִדְּאוֹרַיְתָא לְכַמָּה פּוֹסְקִים, וְיֵשׁ מֵהֶן שֶׁהֵן לְכָלֵי עָלְמָא מִדְּרַבָּנָן, וְעַיֵּן לְקַמָּה בְּסָעִיף קָטָן י״ב: **(ח) כְּעוֹבֵר בִּשְׁלֹשׁ.** לָהֶם (שם), ׳וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי׳ וְגוֹ׳ (שם פסוק כז). וּמִכָּל מָקוֹם עִקַּר עֲשֵׂה אֵינוֹ אֶלָּא אַחַת, וְהוּא ׳כֹּה תְבָרְכוּ׳ שֶׁנֶּאֱמְרָה בִּלְשׁוֹן צִוּוּי לְבָרְכָה. כָּתְבוּ הַפּוֹסְקִים דִּנְשִׂיאַת כַּפַּיִם אֵין דּוֹחֶה לְאִסּוּר טֻמְאָה, וְהַטַּעַם כִּי יֵשׁ בָּהּ עֲשֵׂה וְלֹא תַּעֲשֶׂה [׳לְנֶפֶשׁ לֹא יִטַּמָּא׳ (ויקרא כא א), ׳קְדֹשִׁים יִהְיוּ׳ (שם שם ו)], וְלָכֵן (ג) אֲפִלּוּ מֵת פִּתְאוֹם אַחַר שֶׁכְּבָר אָמַר הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר כֹּהֲנִים דְּחָל עֲלֵיהֶם הַמִּצְוָת עֲשֵׂה דִּנְשִׂיאַת כַּפַּיִם, אֲפִלּוּ הָכִי צְרִיכִין לְצֵאת תֵּכֶף

שַׁעַר הַצִּיּוּן

א (פ) עוֹלַת תָּמִיד (סק״א) וְאַלְיָהוּ זוּטָא (סק״א) וּפְרִי חָדָשׁ (ס״ק) וּמָגֵן גִּבּוֹרִים (אלף המגן סק״ב): **(ב)** כֵּן אִיתָא בְּדִבְרֵי מֹשֶׁה (אות א) וְכֵן מִשְׁמַע בְּבֵאוּר הַגְּרַ״א שֶׁמְּפָרֵשׁ לְהָרַמ״א כְּדָבָרֵינוּ: **ב (ג)** פְּרִי מְגַדִּים (מש״ז סק״ב):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו״ע הרב (ס״ב) כתב דבכל ענין עובר בעשה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת נְשִׂיאַת כַּפַּיִם סִימָן קכח

בְּבֵית הַכְּנֶסֶת (ט) **כְּשֶׁקּוֹרְאוּ** (נ) **כֹּהֲנִים,** (י) * [ד]**אוֹ אִם אָמְרוּ לוֹ לְעָלוֹת אוֹ לְטֹל יָדָיו:** ג [ה]**אִם עָלָה פַּעַם אַחַת בְּיוֹם זֶה,** (יא) **שׁוּב אֵינוֹ עוֹבֵר, אֲפִלּוּ אָמְרוּ לוֹ** (ז) **עֲלֵה.** ד (יב) [ו]**כְּשֶׁכֹּהֲנִים * אֵינָם רוֹצִים לַעֲלוֹת לַדּוּכָן, אֵינָם צְרִיכִים לְשָׁהוֹת חוּץ מִבֵּית הַכְּנֶסֶת** (יג) **אֶלָּא בְּשָׁעָה שֶׁקּוֹרֵא הַחַזָּן** (ה) **'כֹּהֲנִים', אֲבָל כְּדֵי שֶׁלֹּא**

ד מִדְרָכֵי (מגילה, פ"ג סי' תתיח). ה הַגָּהוֹת מֵימוֹנִי פֶּרֶק י"ד) [ט"ר] מֵהִלְכוֹת תְּפִלָּה (אות ט). ו כְּתָבֵי הָרַב רַבִּי יִשְׂרָאֵל (תה"ד ח"ב) סִימָן (ק"ב) [כ"ב].

בַּאֵר הַיטֵב

חֶלֶק אֹרַח חַיִּים סִימָן י"א. [וּכְסָפָר אַלְיָה רַבָּה (סק"ג) כָּתַב דְּאִשְׁתְּמִיט לְשׁוּ"ת בֵּית יַעֲקֹב דְּבָרֵי מַהֲרָשָׁ"א (שבת קיח: בד"ה אילוי), עַיֵּן שָׁם]: **ב** (ג) **כֹּהֲנִים.** וְדִוְקָא שֶׁעָקַר רַגְלָיו בַּעֲבוֹדָה אוֹ שֶׁאָמְרוּ לוֹ קֹדֶם רְצָה לַעֲלוֹת, אֲבָל אִם לֹא עָקַר רַגְלָיו אֵינוֹ רַשַּׁאי לַעֲלוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתַב סָעִיף ח'. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב). וְכֵן כָּתְבוּ בְּגִנַּת וְרָדִים (או"ח, כלל א) סִימָן י"ג

בֵּאוּר הַלָּכָה

*** אוֹ אִם אָמְרוּ לוֹ לַעֲלוֹת. הַנָּה אִם אָמְרוּ לוֹ לַעֲלוֹת בְּעֵת בְּרִכַּת רְצֵה וְלֹא רְצֵה לַעֲקֹר רַגְלָיו כְּלָל וְהָיָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת עַד שֶׁהִתְחִילוּ הַכֹּהֲנִים לְשָׂא כַּפֵּיהֶם מִמָּשׁ וְלֹא עָלָה עִמָּהֶם, בְּרוּר דְּעוֹבֵר בָּזֶה בַּעֲשֵׂה** אַף דְּהָיָה מֻכְרָח מִצַּד הַדִּין שֶׁלֹּא עַל יְדֵי שֶׁלֹּא עָקַר רַגְלָיו, וּרְאָיָה מֵהַגָּ"ה סָעִיף כ' דְּאִם אָמְרוּ לוֹ לְשָׁלִיחַ צִבּוּר לַעֲלוֹת קֹדֶם רְצֵה דְּעוֹבֵר בַּעֲשֵׂה אִם אֵינוֹ עוֹלֶה אַף שֶׁלֹּא עָקַר רַגְלָיו עֲדַיִן כְּלָל וַאֲפִלּוּ אִם לֹא קָרְאוּ שׁוּב עֲדַיִן כֹּהֲנִים, וְכֵן מוּכָח בְּהָרְיָא בְּרַ"ן (מגילה טו: ד"ה כל כהן, השנים). [וּלְדַעְתִּי זֶהוּ מַה שֶּׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ב' אוֹ שֶׁאָמְרוּ לוֹ קֹדֶם רְצֵה לַעֲלוֹת, שֶׁהוּא מְכֻוָּן בָּזֶה מַה שֶּׁכָּתַב הַשָּׁלְחָן עָרוּךְ אוֹ אִם אָמְרוּ לוֹ לַעֲלוֹת, שֶׁהָיָה קָשֶׁה לוֹ פְּשִׁיטָא, וְלָזֶה בָּאַר דְּקָא מַשְׁמַע לָן דַּאֲפִלּוּ **אִם אָמְרוּ לוֹ קֹדֶם רְצֵה וּלְאַחַר כָּךְ לֹא אָמְרוּ לוֹ כְּלָל גַּם כֵּן מִהֲנֵי לֵיהּ.** וְאִפְשָׁר שֶׁזֶּה כַּוָּנַתּוֹ בְּמַה שֶּׁסִּיֵּם וְכֵן מוּכָח בְּרַ"ן, דְּמַהֲרַ"ן מוּכָח בְּהָרְיָא דְּכָר זֶה דְּבֹאפֵן זֶה עוֹבֵר בַּעֲשֵׂה, וּלְאַפּוֹקֵי אִם אָמְרוּ לוֹ אַחַר רְצֵה וּבֵרְצֵה לֹא עָקַר רַגְלָיו סְבִירָא לֵיהּ לְהַמָּגֵן אַבְרָהָם דְּאֵינוֹ עוֹבֵר בַּעֲשֵׂה, וְאָזֵיל לְטַעְמֵיהּ בְּסָעִיף קָטָן ל', עַיֵּן שָׁם. וְאֵין צָרִיךְ תּוּ בְּמַה שֶׁדִּקְדַּקְתִּי עַצְמִי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה דְּבוּר הַמַּתְחִיל אוֹ (סק"י) לְבָאֵר דִּבְרֵי הַשָּׁלְחָן עָרוּךְ בְּחֵדֶר גְּוָנַי, דְּאִי הָכִי סְבִירָא לֵיהּ לְהַמָּגֵן אַבְרָהָם דְּאֵין רְבוּתָא בָּזֶה]. **אַךְ מִסְתַּפְקָנָא אִם אָמְרוּ לוֹ לַעֲלוֹת קֹדֶם שֶׁגָּמַר בִּרְכַּת רְצֵה וְלֹא רָצָה, וְאַחַר כָּךְ קֹדֶם שֶׁהִתְחִילוּ לִקְרֹא כֹּהֲנִים מִמָּשׁ יָצָא לְחוּץ וְלֹא הָיָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת בְּעֵת נְשִׂיאַת כַּפַּיִם אִם עוֹבֵר אוֹ לֹא,** מִי נִימָא כֵּיוָן דִּכְבָר קָרְאוּ אוֹתוֹ בְּעֵת עֲבוֹדָה דְּהוּא הִתְחִלַּת חִיּוּבוֹ לִנְשִׂיאַת כַּפַּיִם דְּהֵיכָן שֶׁצָּרִיךְ אָז מְדִינָא לַעֲקֹר רַגְלָיו לַעֲלוֹת לַדּוּכָן וְלֹא רָצָה, מֻמְלָא עָקַר הֲעָשָׂה בָּזֶה קַיְמָא וְדָא פְּשׁוּט לָן דְּשׁוּב אֵינוֹ רַשַּׁאי לַעֲלוֹת וּקְרָא דְּ'אֹמוֹר לָהֶם' (במדבר ו כג) כְּבָר נִתְקַיֵּם, דְּהָא כְּבָר קָרְאוּ אוֹתוֹ לַעֲלוֹת, וְאִם כֵּן מַה הוֹעִיל בְּמַה שֶׁיָּצָא לַחוּץ בְּשָׁעַת נְשִׂיאַת כַּפַּיִם גּוּפָא. אוֹ דִּלְמָא כֵּיוָן דְּזֶה גּוּפָא דְּשׁוּב אֵינוֹ רַשַּׁאי לַעֲלוֹת מַשְׁמַע דְּהוּא אַסְמַכְתָּא בְּעָלְמָא אַקְרָא, וּמִדְּאוֹרַיְתָא הָיָה אַחַר כָּךְ גַּם כֵּן רַשַּׁאי לַעֲלוֹת לַדּוּכָן, אֶפְשָׁר דִּזְמַן חִיּוּבָא הוּא הָעִקָּר בְּשָׁעָה שֶׁהִגִּיעַ לְעָצֶם נְשִׂיאַת כַּפַּיִם, וְכֵיוָן שֶׁהִתְחִכָּם וְיָצָא לַחוּץ מִתְּחִלָּה, אַף שֶׁקָּרְאוּ אוֹתוֹ בְּעֵת בִּרְכַּת רְצֵה, מִקְּרֵי יְצִיאָתוֹ זֶה מִקַּמֵּי דְּלִמְטֵי זְמַן חִיּוּבָא, וְאֵינוֹ עוֹבֵר רַק מִשּׁוּם 'וַיְרַאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ' (ויקרא יט לב) דְּאִיתָא בִּקְרוֹבִישִׁין (דף ל"ג ע"א). **וְיוֹתֵר מִסְתַּבְּרָא לוֹמַר דְּזִמַּן חִיּוּבָא מִקְּרֵי מֵעֵת שֶׁשָּׁאַר הַכֹּהֲנִים מְכִינִים עַצְמָם לִנְשִׂיאַת כַּפַּיִם דְּהוּא מֵעֵת הַתְחָלַת עֲבוֹדָה, וְעַל כֵּן בְּיָדוּן שֶׁקִּבֵּל קְרִיאַת אוֹתוֹ וְהוּא הֶפֵךְ פָּנָיו וְיָצָא לְחוּץ, עָקַר בָּזֶה הֲעָשָׂה.** וְאֵין לְהָבִיא רְאָיָה לְהֶפֶךְ מִמַּה שֶּׁכָּתַב הַשָּׁלְחָן עָרוּךְ בְּסָעִיף ד' דִּצְרִיכִין לְשָׁהוֹת לְחוּץ רַק בְּשָׁעָה שֶׁקּוֹרִין כֹּהֲנִים, וּמִשְׁמַע דְּבִתְחִלָּה גַּם כֵּן מַתְּרִין לִהְיוֹת בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וְרַק הַמְּרַדְּכִי (מגילה סי' תתיז) מַחְמִיר בָּזֶה וְכִמוֹ שֶׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ד', דָּזֶה אֵינוֹ, דְּשָׁם אֵירֵי שֶׁלֹּא אָמְרוּ לוֹ לַעֲלוֹת, **תֵּדַע דְּהָא אַלְיָה רַבָּה** (סק"ד) **כָּתַב שָׁם בָּאֱמֶת דְּצָרִיךְ לְהַחְמִיר מַהֲאי טַעְמָא לָצֵאת קֹדֶם רְצֵה בֶּן יֹאמַר לוֹ אֶחָד לְטֹל יָדָיו, וְצָרִיךְ עִיּוּן.** וְדַע עוֹד דְּמֵה שֶׁכָּתַבְתִּי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (שם) כְּשֶׁאָמַר לוֹ הַשּׁוֹפֵךְ מַיִם לְטֹל יָדָיו גַּם זֶה הוּא בִּכְלַל 'אֹמוֹר לָהֶם', הוּא מַהֲמָרְדְּכַי (שם), [א]וּבְסִדּוּר יַעֲבֵ"ץ (בית יעקב, מוסף לג' רגלים, הל' נשיאת כפים, סע' ח"ט) מְפַקְפֵּק בָּזֶה קְצָת, עַיֵּן שָׁם. וּבְמִבְּאֵירִי מְגִלָּה (כד: ד"ה הרבה) רָאִיתִי שֶׁכָּתַב דְּדִוְקָא כְּשֶׁצִּבּוּר מְצוּיִן אוֹתוֹ בְּכָךְ אוֹ שֶׁשְּׁלִיחַ צִבּוּר קוֹרֵאם לְכָךְ, שֶׁשְּׁלִיחַ צִבּוּר לְעִנְיָן זֶה כְּצִבּוּר עַצְמוֹ. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְצָרִיךְ עִיּוּן:

ד * אֵינָם רוֹצִים לַעֲלוֹת לַדּוּכָן. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק יב) **שֶׁכָּתַבְנוּ תְּבוּן מִפְּנֵי חֻלְשָׁא, דְּאִי לָאו הָכִי בְּוַדַּאי לֹא שַׁפִּיר לְמֶעְבַּד הָכִי שֶׁיִּכְשַׁל מִצַּוֹת עֲשֵׂה בְּחִנָּם,** וַהֲרֵי זֶה דּוֹמֶה לְשֹׁאֵר עֲשֵׂה הַחָלוּי בְּמַעֲשֶׂה כְּמוֹ צִיצִית דְּלָאו חוֹבַת גַּבְרָא הוּא אֶלָּא חוֹבַת מָנָא, וַאֲפִלּוּ הָכִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בְּגֶד שֶׁל אַרְבַּע כְּנָפוֹת וְלִתְלוֹת בֵּהּ צִיצִית, וְעָנְשִׁי נַמִּי עֲלֵהּ בְּעִדַּן רִיתְחָא (וְכִדְאִיתָא כֹּהֲנִים הוּא עֲלֵיהֶן, אֲפִלּוּ הָכִי אֵין צְרִיכִין לַעֲלוֹת לַדּוּכָן וְאֵינָם נִמְנָעִין מִצַּד עַצְמָן, דְּהָא אֵינָם נִמְנָעִין בְּמַעֲשֶׂה, אֶלָּא הַחֲכָמִים מְנָעוּ אוֹתָם, (יג) וְיֵשׁ כֹּחַ בְּיָדָם לַעֲשׂוֹת זֶה. וּמִכָּל מָקוֹם בְּאֵין בְּבֵית הַכְּנֶסֶת כֹּהֲנִים אֲחֵרִים רַק אֵלּוּ הַפְּסוּלִים דְּרַבָּנָן, מִצַּדַּד הָאַלְיָה רַבָּה (שם) שֶׁיֵּצְאוּ לַחוּץ קֹדֶם רְצֵה וְכֵן מַשְׁמַע (יד) מֵהַגָּהַת רַבִּי עֲקִיבָא אִיגֶר, עַיֵּן שָׁם: **(יג) אֶלָּא בְּשָׁעָה וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר וּמִמֵּילָא אֵין חֵל עֲלֵיהֶם שׁוּם חִיּוּב אֲפִלּוּ

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ז) פְּרִי מְגַדִּים (שם): **(ט)** חַיֵּי אָדָם (ח"א) בְּסִימָן כ"ט (ס"ז): **(ו)** פְּרִי מְגַדִּים (שם). וּמַה דְּמִסְקָפֵק לֵיהּ לְפָתְחֵי תְּשׁוּבָה בְּיוֹרֶה דֵּעָה בְּסִימָן שע"ב סָעִיף קָטָן א' פְּשִׁיטָא לֵיהּ לְהַפְּרִי מְגַדִּים, וּלְפָלָא שֶׁלֹּא הֵבִיאוּ: **(ז)** עַיֵּן שָׁם בְּפָתְחֵי תְּשׁוּבָה מַה שֶּׁכָּתַב בְּשֵׁם חוֹת יָאִיר (סי' קטו), וּמִשּׁוּם הָכִי לֹא כָּתַבְתִּי רַק 'וְטוֹב': **ג (ס)** תְּשׁוּבַת מַהַרַ"ם מִינְץ (סי' יב) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג) וְאַלְיָה רַבָּה (סק"ה) וּפְרִי מְגַדִּים, דְּלֹא כְּלְבוּשׁ שְׁמִסְתַּפֵּק בָּזֶה: **ד (ע)** רא"ש (מגילה פ"ג סי' כב) בְּשֵׁם הֵירוּשַׁלְמִי (ברכות פ"ה ה"ד): **(י)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ד): **(יא)** בַּ"ח (סי"א) וְעֹלַת תָּמִיד (סק"א) וּמָגֵן אַבְרָהָם (שם): **(יב)** עֹלַת תָּמִיד (שם) וּמָגֵן אַבְרָהָם (שם). וּבְאַלְיָה רַבָּה (סק"ד) כָּתַב דְּגַם הַבַּ"ח מוֹדֶה לָזֶה וְכֵן כָּתַב בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אִיגֶר: **(יג)** דְּהָא יְדוּעַ דְּיֵשׁ כֹּחַ בְּדִבְרֵיהֶם לַעֲקֹר דָּבָר מִן הַתּוֹרָה בְּשֵׁב וְאַל תַּעֲשֶׂה: **(יד)** וְטַעְמוֹ דְּלְמָה יַעֲמְדוּ שָׁם לְהַתְחִלָּה וְיִהְיוּ מְרֻחָקִים מִצַּד תַּקָּנַת חַז"ל לַעֲבֹר עַל הָעֲשֵׂה כְּשֶׁיִּקְרְאוּ כֹּהֲנִים:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבְשׁו"ע הָרַב (ס"ג) כָּתַב שֶׁאִם אֶחָד מִשְּׁאָר הָעָם אָמַר לוֹ לְיַטֵּל יָדָיו, גַּם זֶה בִּכְלַל 'אֹמוֹר לָהֶם'.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah